

**Otázka:** Benelux

**Předmět:** Zeměpis

**Přidal(a):** Simona Hrušková

|                    | Rozloha                  | Počet obyvatel | Hustota osídlení        |
|--------------------|--------------------------|----------------|-------------------------|
| <b>Belgie</b>      | 30 tisíc km <sup>2</sup> | 11 mil.        | 350 ob./km <sup>2</sup> |
| <b>Nizozemsko</b>  | 42 tisíc km <sup>2</sup> | 17 mil.        | 500 ob./km <sup>2</sup> |
| <b>Lucembursko</b> | 2 600 km <sup>2</sup>    | 0,5 mil.       | 170 ob./km <sup>2</sup> |

- vyspělé státy s vysokou životní úrovní

- podle HDP/osobu - Lucembursko na 1. místě

### **Přírodní podmínky**

- výhodná poloha - mají přístup k moři kromě Lucemburska

- s ostatními státy spojeny splavnými řekami, které jsou sami mezi sebou propojené

### **Povrch**

- nížinatý, pouze na JV Belgie a v Lucembursku Ardeny
- nejvyšší hora v Nizozemsku má 321 m.n.m.
- Nizozemsko má 2/3 země pod úrovní mořské hladiny, musí stavět ochranné hráze a valy, pobřeží neustále klesá
- získávají z moře nová území (vysouší mořské zálivy) takto získávaná krajina se nazývá poldery(využita zemědělsky)

## **Podnebí**

- přímořské podnebí, velmi větrné (elektrárny), ovlivňuje ho Golský proud

## **Vodstvo**

- řeky vodnaté, mají vyrovnaný stav, protékají jen nížinami a jsou splavné

Rýn (ústí do Severního moře, společná delta s Másou)

Šelda - Belgii

## **Obyvatelstvo - národnostní složení**

### **Nizozemsko**

- 90% Nizozemci - mluví Nizozemsky (Holandsky) - jsou to Germáni
- menšiny - Frísko (Frísové)
- 10% imigranti - Turci, Maročané

## **Belgie**

-jsou zde 2 hlavní národy (panuje nevraživost): Vlámové – 58% – žijí v severní polovině Belgie a hovoří vlámsky

Valoni – 32% – jižní část země – hovoří francouzsky

-v 80. letech vznikla federace

-třetím úředním jazykem je Němčina

-10% tvoří imigranti neevropského původu

## **Lucembursko**

-60% Lucemburčané – lucemburština (základem němčina, přijato mnoho výrazů z francouzštiny)

-40% imigranti hlavně z chudých zemí (1. místo na světě)

-úřední jazyky: lucemburština, francouzština, němčina

## **Bývalé kolonie**

Nizozemsko – Indonésie, JAR (búrové), Karibik – Nizozemské Antily

Belgie – Belgické Kongo (Konžská demokratická republika)

## **Urbanizace**

-je vysoká: Belgie – nejvyšší – 98 %  
80%

Nizozemsko – 90%

Lucembursko –

## **Přirozené přírůstky**

-kladné 3-5 ‰

## **Hospodářství**

-nejbohatší na světě, vyspělé (HDI, HDP)

-tranzitní země (přes jejich přístavy vývoz a dovoz z/do Evropy)

-průkopníci integrace → propojování ekonomik v Evropě:  
1948 vytvořili celní a měnovou unii

1960 vytvoření hospod. Unie (volný, svobodný pohyb peněz, kapitálu, lidí, zboží)

-Brusel- sídlo orgánů EU, hl. město EU

## **Belgie**

- černé uhlí (Francouzská a Belgická hranice) – doznívající těžba, nutný dovoz

## **Lucembursko**

- železná ruda – těžba končí, nutný dovoz

## **NIZOZEMSKO**

### **Nerostné suroviny**

-ekonomika se neopírá o těžbu (málo surovin)

-zemní plyn (5. místo na světě) → vývoz do E

-1. na světě ve spotřebě zemního plynu na obyvatele, ložiska u moře (ropa jen v menším množství)

## **Průmysl**

- 1)strojírenství -stavba lodí, letadel, nákladních aut, vodárenská zařízení (čerpadla),  
-elektronika a elektrotechnika (Philips v Eindhoven)
- 2)chemický -obrovská koncentrace rafinérií (Shell)
- 3)hutnictví -železo, ocel, hliník, hutě v přístavech
- 4)potravinářství- živočišná výroba (ovce, skot)  
  
-produkty na vývoz: maso, mléko, sýry(Eidam, Gouda), máslo, jogurty, vejce, slanina, čokoláda, pivo(Heineken, Amstel), kakao
- 5)keramický -výroba porcelánu (Delft – porcelán Delfská fajáns)
- 6)broušení diamantů – ovládají ho židé, diamanty se dováží

## **Města**

- Amsterdam -hl. město a největší město, obchodní a finanční středisko  
  
-s mořem spojen kanálem, rozložen na řekách a kanálech (přezdívka Severní Benátky)  
  
-mosty = grachty
- Naarden -zde muzeum Komenského
- Haag -sídlí zde královská rodina, vláda i parlament a mezinárodní soudní dvůr
- Rotterdam -leží na Rýnu, největší přístav Evropy
- Eindhoven -sídlí zde Philips

Groningen

Utrecht

## **Zemědělství**

-moderní, intenzivní, mechanizované a chemizované

-hlavní živočišná výroba – chovají se kozy, ovce, skot na mléko na poldrech + prasata na pastvách

-rybolov

-roślinná výroba: obilí(pšenice), cukrová řepa,  
ovoce a zelenina (ve sklenících, nepoužívají hlinu, pouze živný roztok)

květiny (řezané a cibulkovité) – např. hyacinty, růže, tulipány

BELGIE

-sídlo orgánů EU

-pivo (s různými příchutěmi), 1 na světě v hustotě dopravy, pochází odtud komiks (např. Šmoulové) a hranolky

## **Průmysl**

1)Hutnický průmysl -vycházel z vlastní těžby černého uhlí a železných rud, dnes se musí dovážet

-výrobky jdou na vývoz

2)Strojírenství -stroje pro doly a hutě, stavební stroje, mostní konstrukce, výroba zbraní

-vrtné soupravy s diamantovými hlavicemi, elektronika a elektrotechnika

3)Chemický průmysl -petrochemie (založena na dovozu ze Severního moře, Perského zálivu)

a Ruska)

-výrobky jdou na vývoz – plasty, hnojiv

4)Spotřební průmysl      a)textilní průmysl

-len a krajka (Bruselská krajka), gobelíny – nástěnné koberce sloužící jako obrazy

b)sklářství      c)potravinářství

-60% elektrické energie se vyrobí v jaderných elektrárnách

### Města

Brusel –středisko obchodu a bankovníctví, sídlí zde většina orgánů EU a velitelství NATO, sídlí zde královská rodina

Antverpy –2. největší přístav v Evropě, broušení diamantů

Gent – kulturní středisko Vlámů

Lutych – na V, druhý název Leige, centrum Valonů

Bruggy -historické město

### LUCEMBURSKO

-velkovévodství, 1. na světě v HDP/ob.

-3 úřední jazyky : lucemburština, němčina, francouzština

-základem hospodářství jsou služby (hl. finančnictví)sídlo světových bank (např. Evropská investiční banka)

-2. největší finanční centrum v Evropě (po Londýnu)

### **Průmysl**

-hutnictví – výroba železa a oceli (1. na světě na 1 obyvatele), nutný dovoz

## **Shrnutí Beneluxu**

- hospodářsky nejvýznamnější oblastí je území Randstad Holland
- konurbace z pobřežních měst v Nizozemsku a Belgii (Rotterdam, Amsterdam, Antverpy, Utrecht)
- přes 6 mil. ob., nej. koncentrace průmyslu a obyvatel, zaměřeno na petrochemii